

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. 141 / 16 / 2016

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας – Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος – Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων».

Α. Με το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου ρυθμίζονται τα ακόλουθα θέματα:

ΜΕΡΟΣ Α: Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης – Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

1. Προβλέπεται ότι:

α. οι κοινωνικές παροχές της Πολιτείας, χορηγούνται στο πλαίσιο Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλειας, το οποίο περιλαμβάνει το Εθνικό Σύστημα Υγείας για τις παροχές υγείας, το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τις προνοιακές παροχές και το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης για τις ασφαλιστικές παροχές και

β. η κύρια σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος, ανικανότητας και εκ μεταβίβασης υπολογίζεται ως το άθροισμα δυο τμημάτων, της εθνικής σύνταξης η οποία χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τον κρατικό προϋπολογισμό, και της ανταποδοτικής σύνταξης, που υπολογίζεται βάσει των αποδοχών επί των οποίων καταβλήθηκαν εισφορές και του ποσοστού αναπλήρωσης που προκύπτει κατά περίπτωση.

Ειδικές διατάξεις σχετικές με την κρατική χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης καταργούνται. (άρθρα 1 – 2)

2.α. Συνιστάται, Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Ασφάλειας (Ε.ΣΥ.ΚΑ), ως συμβουλευτικό όργανο των Υπουργείων Υγείας, Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη χάραξη των εθνικών πολιτικών, στο πλαίσιο του Ενιαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Προσδιορίζονται τα όργανα διοίκησης του, ο σκοπός και οι

αρμοδιότητες τους (Πρόεδρος, Ολομέλεια και Εκτελεστικό Συμβούλιο), ο τρόπος συγκρότησης των συλλογικών οργάνων του ΕΣΥΚΑ, καθώς και οι ιδιότητες και η θητεία των μελών τους.

β. Με κ.υ.α., καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της Ολομέλειας και της Εκτελεστικής Επιτροπής ανά συνεδρίαση. **(άρθρο 3)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις συντάξεις των υπαλλήλων-λειτουργών του Δημοσίου και των στρατιωτικών και ειδικότερα προβλέπονται κυρίως τα εξής:

1.α. Από 1-1-2017 οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των ν.π.δ.δ. και των ο.τ.α. α΄ και β΄ βαθμίδας, οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών ν.π.δ.δ., καθώς και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Πυροσβεστικού Σώματος, από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, υπάγονται (με τις οριζόμενες εξαιρέσεις) για κύρια σύνταξη στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του συνιστώμενου Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ).

Ως προς τις προϋποθέσεις θεμελίωσης σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος, καθώς και για τα όρια ηλικίας καταβολής της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων, εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή οι οικείες διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου όπως αυτές ισχύουν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του υπό ψήφιση νόμου.

Οι συντάξεις όσων από τα ανωτέρω πρόσωπα υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου έως 31-12-2016 κανονίζονται από το Δημόσιο σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι καταβαλλόμενες από το Δημόσιο, κατά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΕΦΚΑ συντάξεις όσων έχουν καταστεί συνταξιούχοι μέχρι την ημερομηνία αυτή, μεταφέρονται στον ΕΦΚΑ και καταβάλλονται από αυτόν, λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων περί ανωτάτου ορίου σύνταξης.

β. Από 1-1-2017 το συνολικό ποσοστό εισφοράς κλάδου σύνταξης στον ΕΦΚΑ ασφαλισμένου και εργοδότη ορίζεται σε 20% επί των συντάξιμων μηνιαίων αποδοχών και κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος του ασφαλισμένου και κατά 13,33% σε βάρος του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Τυχόν ισχύοντα μέχρι σήμερα υψηλότερα ή χαμηλότερα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών, αναπροσαρμόζονται ετησίως ισόποσα και σταδιακά από 1-1-2017, ώστε από 1-1-2020 να διαμορφωθούν στα ανωτέρω.

Το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, συνίσταται στο δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

γ. Οι συντάξεις όσων αποχωρούν από την Υπηρεσία τους, υποβάλλοντας ταυτόχρονα και αίτηση συνταξιοδότησης, μέχρι την ημερομηνία έναρξης

ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου που ίσχυαν κατά την 31-12-2014, (με τον περιορισμό ως προς το ανώτατο όριο σύνταξης) με εξαίρεση όσους δεν πληρούν, κατά την ίδια ημερομηνία, τις προϋποθέσεις άμεσης καταβολής της σύνταξής τους, οι οποίοι υπάγονται στις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου.

Οι συντάξεις όσων αποχωρούν από την Υπηρεσία τους, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του υπό ψήφιση νόμου κανονίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού. Όσοι από τα ανωτέρω πρόσωπα αποχωρούν από την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου και εντός του έτους 2016, σε περίπτωση κατά την οποία το ακαθάριστο ποσό της κανονιζόμενης σύνταξης υπολείπεται κατά ποσοστό άνω του 20%, του ποσού της σύνταξης που θα ελάμβαναν με βάση τις διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου όπως αυτές ίσχυαν κατά την 31-12-2014, το ήμισυ της διαφοράς αυτής καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, ενώ για όσους θα αποχωρήσουν εντός του έτους 2017 ή εντός του έτους 2018, η κατά τα ανωτέρω προσωπική διαφορά, ανέρχεται στο ένα τρίτο (1/3) της διαφοράς και στο ένα τέταρτο (1/4) αυτής, αντίστοιχα. **(άρθρα 4 - 6)**

2.α. Η Εθνική Σύνταξη καταβάλλεται από τον ΕΦΚΑ σε όλους, όσοι θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης εξ ιδίου δικαιώματος ή ανικανότητας ή κατά μεταβίβαση, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και ορίζεται στο ποσό των 384 ευρώ μηνιαίως εφόσον έχουν συμπληρωθεί είκοσι (20) έτη ασφάλισης και μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος λιγότερο και μέχρι τα 15 έτη ασφάλισης που αποτελούν προϋπόθεση καταβολής της.

Καθορίζεται ο τρόπος μείωσης της Εθνικής Σύνταξης στις περιπτώσεις: **i)** διαμονής στην Ελλάδα κάτω από 40 έτη, **ii)** θεμελίωσης δικαιώματος μειωμένης σύνταξης καθώς και λήψης μειωμένης σύνταξης λόγω αναπηρίας. Επίσης ορίζεται ότι σε περίπτωση σώρευσης συντάξεων χορηγείται μία εθνική σύνταξη.

β. Προβλέπεται ο τρόπος υπολογισμού του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης με βάση τις συντάξιμες αποδοχές, τον χρόνο ασφάλισης και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης που ισχύουν για κάθε επιμέρους περίοδο ασφάλισης σύμφωνα με τον παρατιθέμενο πίνακα (και όχι βάσει του συντελεστή που ισχύει για το τελευταίο έτος ασφάλισης, όπως όριζε το άρθρο 4 του ν.3865/2010 για το αναλογικό ποσό).

Ως συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους σύνταξης κύριας ασφάλισης λαμβάνονται υπόψη ο μέσος όρος μηνιαίων αποδοχών του ασφαλισμένου καθ' όλη τη διάρκεια του ασφαλιστικού του βίου με τις οριζόμενες εξαιρέσεις για τις οποίες λαμβάνεται υπόψη ο μέσος μηνιαίος μισθός, που προκύπτει από το ασφαλιστικό έτος 2002 και έως την ημερομηνία έναρξης καταβολής της σύνταξης του υπαλλήλου.

γ. Προστίθενται δύο νέες περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν χορηγείται προκαταβολή σύνταξης (όταν λαμβάνεται και άλλη σύνταξη για την ίδια αιτία και όταν για τη θεμελίωση απαιτείται προηγούμενη αναγνώριση χρόνου ασφάλισης). **(άρθρα 7 - 9)**

3.α. Η οικογενειακή παροχή εξακολουθεί να συγκαταβάλλεται με τη σύνταξη, μόνο σε όσους εφαρμόζονται οι ως τώρα ισχύουσες συνταξιοδοτικές διατάξεις.

β. Προβλέπεται ότι έως την 31.12.2016 πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή νέοι ενιαίοι για όλους τους ασφαλισμένους κανόνες ως προς τις συντάξεις αναπηρίας, και ότι με κ.υ.α. συστήνεται Επιτροπή με το εν λόγω αντικείμενο.

γ. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις καταβολής στους δικαιούχους (επιζών σύζυγος, νόμιμα τέκνα και διαζευγμένος σύζυγος) των συντάξεων λόγω θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου του Δημοσίου.

Ειδικότερα, ο επιζών σύζυγος, δικαιούται σύνταξη, εφόσον έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του κατά το χρόνο θανάτου του συνταξιούχου ή ασφαλισμένου. Εφόσον έχει συμπληρώσει το 52ο έτος της ηλικίας του κατά τον ως άνω χρόνο, δικαιούται σύνταξη για διάστημα τριών (3) ετών, μετά την πάροδο των οποίων η καταβολή σύνταξης αναστέλλεται μέχρι τη συμπλήρωση του 67ου έτους της ηλικίας του. Εφόσον δεν έχει συμπληρώσει το 52ο έτος της ηλικίας του κατά τον ως άνω χρόνο, δικαιούται σύνταξη για διάστημα τριών (3) ετών. Οι ανωτέρω περιορισμοί δεν εφαρμόζονται εφόσον και για όσο χρόνο ο επιζών σύζυγος, κατά τον ως άνω χρόνο, έχει τέκνο ή τέκνα που δικαιούνται σύνταξη ή είναι ανάκανος για την άσκηση κάθε βιοποριστικής εργασίας κατά ποσοστό 67% και άνω. Επίσης, ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη αν ο θάνατος του συζύγου επήλθε πριν από την πάροδο πέντε (5) ετών από την τέλεση του γάμου (με τις οριζόμενες εξαιρέσεις). **(άρθρα 10 - 12)**

4. Για τις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Μέχρι 31-12-2018, το ποσό κάθε ατομικής μηνιαίας σύνταξης των προσώπων που είχαν ήδη καταστεί συνταξιούχοι μέχρι την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξαπλάσιο του πλήρους ποσού της Εθνικής Σύνταξης (2.304,00 ευρώ). Από την 1-1-2019 καταβάλλεται το τυχόν υπερβάλλον ποσό που προκύπτει σε σχέση με το ανώτατο αυτό όριο και το νέο ύψος των συντάξεων όπως θα προκύψει σύμφωνα με την προβλεπόμενη αναπροσαρμογή τους.

Κατά την ίδια περίοδο, το άθροισμα του καθαρού ποσού των συντάξεων των παραπάνω προσώπων, που δικαιούται κάθε συνταξιούχος από οποιαδήποτε αιτία από το Δημόσιο, ν.π.δ.δ., ή οιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης δεν μπορεί να υπερβαίνει το οκταπλάσιο της Εθνικής Σύνταξης (3.072,00 ευρώ). Δεν λαμβάνονται υπόψη τα τυχόν καταβαλλόμενα επιδόματα αναπηρίας.

β. Οι καταβαλλόμενες, κατά την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, κύριες συντάξεις αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τα άρθρα 7, 8, 13 και 14. Για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους των καταβαλλόμενων, έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, συντάξεων, για τον προσδιορισμό των συντάξιμων αποδοχών λαμβάνεται υπόψη ο συντάξιμος μισθός επί του οποίου κανονίστηκε η ήδη χορηγηθείσα σύνταξη, όπως αυτός είχε διαμορφωθεί πριν την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, με βάση τους κανόνες αναπροσαρμογής των συντάξιμων αποδοχών του Δημοσίου τομέα,

που ίσχυαν. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης αυτής.

Μέχρι την 31-12-2018, οι συντάξεις αυτές συνεχίζουν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά την 31-12-2014, σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις, παρακρατούμενης της εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης, όπως αυτή ορίστηκε με τον ν.4336/2015.

Από την 1-1-2019, εφόσον το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων αυτών είναι μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από τον επανυπολογισμό τους, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων. Εάν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μικρότερο από αυτό που προκύπτει από τον επανυπολογισμό τους, τότε αυτό προσαυξάνεται κατά το ένα πέμπτο (1/5) της διαφοράς σταδιακά και ισόποσα εντός πέντε ετών από την ολοκλήρωση του τρέχοντος προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής. **(άρθρα 13 - 14)**

5.α. Ορίζεται ότι οι αντισυμβαλλόμενοι στο σύμφωνο συμβίωσης εξομοιώνονται πλήρως με τους έγγαμους ως προς κάθε ασφαλιστικό δικαίωμα, παροχή ή περιορισμό, σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου ή της εν γένει ασφαλιστικής και προνοιακής νομοθεσίας.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον χρόνο ασφάλισης, την παράλληλη ασφάλιση, την προαιρετική συνέχιση της και τη διαδοχική ασφάλιση σε περισσότερους από έναν ασφαλιστικούς οργανισμούς που εντάσσονται στο ΕΦΚΑ, την απασχόληση συνταξιούχων κ.λπ. **(άρθρα 15 - 21)**

6. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007) όπως ισχύει και με τις νέες ρυθμίσεις:

α. Σε περίπτωση λήψης από άγαμη ή διαζευγμένη θυγατέρα δύο κατά μεταβίβαση συντάξεων, αναστέλλεται η μία εξ αυτών, κατ' επιλογή της ενδιαφερόμενης και μέχρι του ποσού των 720 Ευρώ.

β. Λαμβάνεται υπόψη για τον κανονισμό της σύνταξης το επίδομα της θέσης που κατείχε ο υπάλληλος για περισσότερο χρόνο, σε περίπτωση άσκησης καθηκόντων Προϊσταμένου Οργανικής Μονάδας διαφορετικής βαθμίδας και έχει συμπληρωθεί αθροιστικά η προβλεπόμενη διαίτηα.

Συντάξεις που έχουν κανονισθεί αντίθετα, αναπροσαρμόζονται αναλόγως, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επόμενου μήνα από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου.

γ. Ο χρόνος σπουδών αναγνωρίζεται ως συντάξιμος χρόνος πραγματικής υπηρεσίας, για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1-1-2011, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει χρόνο ασφάλισης 12 ετών, αντί υπηρεσίας 12 ετών που ισχύει.

δ. Λογίζεται και προσμετράται ως συντάξιμη υπηρεσία, ο χρόνος προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης που εκτίθηκε μέχρι την έναρξη ισχύος του

ν.2510/1997 (27-6-1997), για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα, στο οποίο υπέπεσαν στρατεύσιμοι που αρνήθηκαν την εκπλήρωση της στρατιωτικής υπηρεσίας επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις.

Ο παραπάνω χρόνος μπορεί να αναγνωρισθεί συντάξιμος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τη συνταξιοδοτική νομοθεσία.

ε. Επανακαθορίζεται το καθεστώς της άμεσης συνταξιοδότησης των στρατιωτικών που έχουν συμπληρώσει δεκαπενταετή συντάξιμη υπηρεσία και απομακρύνονται αυτεπαγγέλτως από την υπηρεσία.

Με τη νέα ρύθμιση δυνατότητα συνταξιοδότησης έχουν όσοι απομακρυνθούν από την υπηρεσία λόγω υπαιτιότητάς τους αντί χωρίς τη θέλησή τους που ισχύει σήμερα.

ζ. Επιλύεται ερμηνευτικό πρόβλημα, σχετικά με τους δικαιούμενους στρατιωτικούς των εξάμηνων πτητικών ή καταδυτικών.

η. Ορίζεται ότι, η σύνταξη των τακτικών δημοσίων υπαλλήλων που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα βάση των περ. β' της παρ.1 του άρθρου 1 (απολυμένοι από την υπηρεσία με 20έτη υπηρεσία) καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 67^{ου} έτους της ηλικίας τους, αντί του 65^{ου} που ισχύει σήμερα. (Εναρμόνιση με τα όρια ηλικίας του ν.4093/2014).

θ. Προστίθεται στις αρμοδιότητες του προϊσταμένου της αρμόδιας Υπηρεσίας Συντάξεων και η έκδοση καταλογιστικής πράξης με την οποία δύναται να αναζητήσει τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά της προκαταβολής σύνταξης, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις καταβολής της.

ια. Αυξάνεται, κατά δύο (2) έτη, οριζόμενος σε πέντε (5) έτη από τρία (3) που είναι σήμερα ο χρονικός περιορισμός αναγνώρισης αναδρομικών οικονομικών δικαιωμάτων σε βάρος του Δημοσίου, που προκύπτουν κατά τον κανονισμό ή ανακαθορισμό της σύνταξης με βάση τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης. **(άρθρο 22)**

7. Ρυθμίζονται διάφορα συνταξιοδοτικά θέματα υπαλλήλων – λειτουργών του Δημοσίου. Ειδικότερα:

α. Επεκτείνεται και στα μέλη του Επιστημονικού Προσωπικού (Ε.Π.) των Τ.Ε.Ι., τα οποία τελούν σε αναστολή άσκησης των καθηκόντων τους, η δυνατότητα να επιλέξουν την παραμονή τους στο ασφαλιστικό καθεστώς των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης, υγειονομικής περίθαλψης και εφάπαξ βοήθηματος που υπάγονταν μέχρι το διορισμό ή την εκλογή τους στις νέες θέσεις. (Σήμερα η ρύθμιση περιορίζεται στα μέλη ΔΕΠ Α.Ε.Ι.).

β. Εφαρμόζονται και στους υπαλλήλους ή λειτουργούς του Δημοσίου και ν.π.δ.δ., που τοποθετούνται ως Διοικητές και Υποδιοικητές των ν.π.δ.δ., καθώς και των φορέων του Κεφαλαίου Α του ν.3429/2005 τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν.2703/1999, οι οποίες ρυθμίζουν το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς των Προέδρων και των Μελών των Ανεξαρτήτων Διοικητικών Αρχών (Δικαίωμα επιλογής ασφαλιστικού καθεστώτος μεταξύ Δημοσίου και ΙΚΑ-ΕΤΑΜ κ.λπ.).

Παρέχεται η δυνατότητα αναγνώρισης ως συντάξιμου από το Δημόσιο του χρονικού διαστήματος της θητείας των ανωτέρω προσώπων στους προαναφερόμενους φορείς, εφόσον αυτά δεν έχουν καταβάλλει τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου. Δικαιώματα που έχουν κριθεί διαφορετικά επανακρίνονται με βάση τις εν λόγω ρυθμίσεις, τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την πρώτη του επομένου μήνα από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου.

γ. Προβλέπεται ότι για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης που θα περικοπεί σε περίπτωση εργασίας συνταξιούχων του Δημοσίου θα λαμβάνεται, εφεξής, υπόψη το ύψος του ποσού του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη της 31-12-2011, αντί της 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους από το χρόνο ανάληψης της εργασίας που ισχύει.

δ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία καταβολής των αναδρομικών ποσών σύνταξης που δικαιούνται συνταξιούχοι του Δημοσίου κατά το ν.δ. 99/1974 (Πρόεδροι και Αντιπρόεδροι Κυβερνήσεων, βουλευτές), καθώς και οι κληρονόμοι τους, σ' εκτέλεση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων, κ.λπ.

ε. Προβλέπεται ότι:

- η γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ), εξομοιώνεται με τη γνωμάτευση της Ανωτάτης Στρατιωτικής Υγειονομικής Επιτροπής (ΑΣΥΕ), όσον αφορά την εξαίρεση των συνταξιούχων του Δημοσίου από τις περικοπές που επήλθαν στις καταβαλλόμενες συντάξεις με τις μνημονεύομενες ρυθμίσεις,
- στις περιπτώσεις που για οποιονδήποτε λόγο παρακρατήθηκαν ασφαλιστικά, από τις αποδοχές ενέργειας του υπαλλήλου, μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές για κύρια σύνταξη υπέρ Δημοσίου, το οφειλόμενο ποσό παρακρατείται από τις καταβαλλόμενες τακτικές αποδοχές σε μηνιαίες ισόποσες δόσεις, η κάθε μία από τις οποίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/6 των αποδοχών του.

Σε περίπτωση που ο υπάλληλος ή ο στρατιωτικός αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης, τυχόν εναπομείναν οφειλόμενο ποσό παρακρατείται από τη σύνταξή του.
(άρθρο 23)

8. Ως προς το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του προσωπικού του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – ΟΔΑΖ προβλέπονται τα ακόλουθα:

α. Το τακτικό προσωπικό που προέρχεται από τον πρώην Οργανισμό Δημόσιας Αντίληψης Ζακύνθου (ΟΔΑΖ), το οποίο είχε προσληφθεί στον φορέα αυτόν μέχρι την 31-12-2010, υπάγεται για κύρια σύνταξη στις διατάξεις του άρθρου 11 του ν.δ. 4277/1962 (Ειδικό Συνταξιοδοτικό Καθεστώς ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) και όλη η προηγούμενη υπηρεσία του με σχέση δημοσίου δικαίου στον ΟΔΑΖ λογίζεται ως διανυθείσα στην ασφάλιση του Ειδικού Συνταξιοδοτικού Καθεστώτος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Το προσωπικό αυτό εξακολουθεί να υπάγεται στους φορείς επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας που υπαγόταν μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του υπό ψήφιση νόμου.

β. Ως προς το τακτικό προσωπικό, το οποίο έχει προσληφθεί-προσλαμβάνεται από 1-1-2011 και μετά, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 2 του ν.3865/2010 (υποχρεωτική και αυτοδίκαια υπαγωγή τους στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ).

Τα ανωτέρω (υπό στοιχεία α' και β') έχουν εφαρμογή και για το πρώην τακτικό προσωπικό του ΟΔΑΖ το οποίο έχει μεταταχθεί ή μεταφερθεί σε θέσεις άλλων υπηρεσιών και έχει επιλέξει τη διατήρηση του προηγούμενου της μετάταξης ή μεταφοράς του, ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού καθεστώτος.

γ. Ο χρόνος υπηρεσίας με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου στον ΟΔΑΖ πρώην υπαλλήλων του, που έχουν μεταταγεί ή μεταφερθεί σε θέσεις άλλων φορέων και δεν έχουν επιλέξει τη διατήρηση του προηγούμενου της μετάταξης ή μεταφοράς τους ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού καθεστώτος, λογίζεται ως διανυθείς στην ασφάλιση του Ειδικού Συνταξιοδοτικού Καθεστώτος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Εάν μετά τη μεταφορά ή τη μετάταξή τους έχουν υπαχθεί στο ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του Δημοσίου, ο ανωτέρω χρόνος υπηρεσίας τους στον ΟΔΑΖ λογίζεται ως διανυθείς στο Δημόσιο.

δ. Οι συντάξεις που ήδη καταβάλλονται από το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Ιονίων – ΟΔΑΖ, στους συνταξιούχους πρώην υπαλλήλους του Οργανισμού, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, βαρύνουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του υπό ψήφιση νόμου, το Ειδικό Συνταξιοδοτικό Καθεστώς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, καταβάλλονται από αυτό και διέπονται από τις ισχύουσες κάθε φορά για τους συνταξιούχους του διατάξεις.

Σημειώνεται ότι το ασφαλιστικό – συνταξιοδοτικό καθεστώς του προσωπικού του ΟΔΑΖ ρυθμίζεται με όμοιο, κατά βάση, τρόπο στο ν. 4301/2014 (αρ. 55), αλλά οι σχετικές διατάξεις επαναλαμβάνονται στον υπό ψήφιση νόμο δεδομένου ότι είναι συνταξιοδοτικού περιεχομένου. **(άρθρο 24)**

9.α. Οι τακτικοί υπάλληλοι του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ), καθώς και του Ταμείου Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ), που προέρχονται από το πρώην Ταμείο Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ΤΑΔΚΥ) και οι οποίοι διέπονται από τις διατάξεις του ν. 4239/1962 (δηλ. συνταξιοδοτούνται όπως οι δημοτικοί υπάλληλοι) και υπάγονται για τον κλάδο κύριας σύνταξης οι μεν στο ΕΤΕΑ, οι δε στον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, μεταφέρονται στην ασφάλιση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.

β. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στο τακτικό προσωπικό του πρώην ΤΑΔΚΥ, καθώς και στο ανωτέρω προσωπικό, το οποίο μεταφέρθηκε ή μετατάχθηκε σε θέσεις άλλων υπηρεσιών και έχει επιλέξει τη διατήρηση του προηγούμενου, της μεταφοράς ή μετάταξης, ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού καθεστώτος.

γ. Οι συντάξεις που καταβάλλονται στους ήδη συνταξιούχους του πρώην ΤΑΔΚΥ καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους, είτε καταβάλλονται από το ΕΤΕΑ, είτε από τον Τομέα Πρόνοιας Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων του ΤΠΔΥ, βαρύνουν εφεξής το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.

δ. Οι εισφορές εργαζόμενου – εργοδότη που αντιστοιχούν στο χρόνο ασφάλισης που διανύθηκε στους προηγούμενους φορείς, μεταφέρονται στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ μετά από αναλογιστική μελέτη της Διεύθυνσης Αναλογιστικών Μελετών και Στατιστικής του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.

Ο χρόνος ασφάλισης στους προηγούμενους φορείς (ΤΑΔΚΥ, ΤΕΑΔΥ που εντάχθηκε στο ΕΤΕΑ και ΤΠΔΥ) θεωρείται ότι διανύθηκε στην ασφάλιση του ειδικού συνταξιοδοτικού καθεστώτος του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ.

ε. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται από τον τρίτο μετά τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου μήνα. **(άρθρο 25)**

10. Προβλέπεται η αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του υπό ψήφιση νόμου στους υπαλλήλους των ο.τ.α. και των άλλων ν.π.δ.δ. που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς, είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955.

(άρθρο 26)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Ρυθμίζονται ζητήματα ασφαλισμένων του ιδιωτικού τομέα και καθορίζονται κατά βάση τα εξής:

1. Η εφαρμογή κοινού πλαισίου κανόνων για τους ασφαλισμένους σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με τις οριζόμενες επιφυλάξεις και εξαιρέσεις για τους ασφαλισμένους στον ιδιωτικό τομέα. **(άρθρο 27)**

2. Το δικαίωμα λήψης ανταποδοτικής σύνταξης για τους ασφαλισμένους κύριας ασφάλισης του παρόντος Κεφαλαίου που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου και οι προϋποθέσεις χορήγησής της βάσει των συντάξιμων αποδοχών κ.λπ. με προσδιορισμό της έννοιας αυτών για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης κατά κατηγορία (μισθωτοί, αυτοαπασχολούμενοι, ελεύθεροι επαγγελματίες κ.α.). **(άρθρο 28)**

3.α. Η καταβολή προσωρινής σύνταξης, μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, και ο τρόπος υπολογισμού του ύψους της κατά περίπτωση (μισθωτοί, αυτοαπασχολούμενοι, ελεύθεροι επαγγελματίες, ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ), που δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στην εθνική σύνταξη και να υπερβαίνει του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο αυτής, όπως διαμορφώνεται κάθε φορά. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται μόνο σε περίπτωση υποβολής αίτησης πλήρους συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, ενώ σε περίπτωση υποβολής αίτησης μειωμένης συνταξιοδότησης λόγω γήρατος ή αίτησης σύνταξης λόγω αναπηρίας, το ποσό της προσωρινής σύνταξης μειώνεται κατά τα ειδικώς οριζόμενα.

β. Αναφέρονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εφαρμόζεται η έκδοση της προσωρινής σύνταξης αλλά και οι προϋποθέσεις που, εφόσον συντρέξουν, αίρουν ορισμένες εξ αυτών οπότε χορηγείται προσωρινή σύνταξη. **(άρθρο 29)**

4. Οι προϋποθέσεις προσαύξησης της σύνταξης όσων κατέβαλλαν στο παρελθόν αυξημένες εισφορές, σε σχέση με αυτές του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ή θα καταβάλλουν εφεξής εθελοντικά, κατά ποσοστό που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατά την διαδικασία που περιγράφεται. **(άρθρο 30)**

5. Οι προϋποθέσεις για την χορήγηση σύνταξης αναπηρίας ή θανάτου στα μέλη της οικογένειας του θανόντος, αν η αναπηρία ή ο θάνατος οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή ατύχημα κατά την απασχόληση. Η ανωτέρω σύνταξη αναπηρίας δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της εθνικής σύνταξης για είκοσι (20) έτη ασφάλισης, όπως αυτό εκάστοτε διαμορφώνεται κατά τα οριζόμενα. Καταβαλλόμενες συντάξεις που εκδόθηκαν βάσει ρυθμίσεων που καταργούνται με το υπό ψήφιση σχέδιο νόμου στο εξής, διατηρούνται ως έχουν, υπό τις οριζόμενες επιφυλάξεις. **(άρθρο 31)**

6. Οι παροχές ασθένειας σε είδος και χρήμα των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ φορέων, Κλάδων και λογαριασμών που εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την ψήφιση του υπόψη σχεδίου νόμου, μέχρι την έκδοση του κανονισμού Ασφάλισης και Παροχών του ΕΦΚΑ. **(άρθρο 32)**

7. Οι ήδη καταβαλλόμενες, κατά την δημοσίευση του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, κύριες συντάξεις αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τις μνημονευόμενες διατάξεις, πλην όσων χορηγούνται από τον ΟΓΑ και προσδιορίζονται οι συντάξιμες αποδοχές για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους αυτών κατά περίπτωση, ο χρόνος ασφάλισης στον ΕΦΚΑ για τους ασφαλισμένους του παρόντος Κεφαλαίου, η δυνατότητα προαιρετικής ασφάλισης στον ΕΦΚΑ όσων παύουν να έχουν την ασφαλιστέα σε αυτόν απασχόληση ή ιδιότητα, η συνέχιση της ασφάλισης στον ΕΦΚΑ των ασφαλισμένων που έχουν διαδοχικό χρόνο ασφάλισης στους εντασσόμενους στον ΕΦΚΑ φορείς κ.λπ.

(άρθρα 33-34)

8. Τα πρόσωπα που υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του κλάδου εφάπαξ παροχών, οι πόροι του εν λόγω κλάδου, οι προϋποθέσεις χορήγησης της εφάπαξ παροχής στον ασφαλισμένο που έλαβε κύριας σύνταξης λόγω γήρατος ή οριστικής αναπηρίας ή στην οικογένειά του, σε περίπτωση θανάτου του, ο τρόπος καθορισμού της εφάπαξ παροχής κατά περίπτωση ασφαλισμένου για τον χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί έως και την 31-12-2013 και για τον χρόνο ασφάλισης που πραγματοποιείται από την 1-1-2014 και εντεύθεν, η κρίση των εκκρεμών αιτήσεων χορήγησης εφάπαξ παροχής για αποχωρήσεις από την υπηρεσία ή την εργασία ή το επάγγελμα από 1-9-2013 βάσει των σχετικών διατάξεων του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, η συνέχιση καταβολής εφάπαξ βάσει του νόμου 103/1975 για χρόνους ασφάλισης μέχρι 31-12-2005

οι προϋποθέσεις επιστροφής των ατομικών εισφορών στους μη δικαιούμενους εφάπαξ βοηθήματος κ.λπ. **(άρθρο 35)**

9.α. Οι προϋποθέσεις υπαγωγής σε καθεστώς παράλληλης ασφάλισης, κατά περίπτωση ασφαλισμένου, με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, ο υπολογισμός του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων για την καταβολή της επιπλέον παροχής και ο χρόνος εφαρμογής των σχετικών διατάξεων από την 1-1-2017.

β. Ακόμη ορίζεται η αναλογική εφαρμογή των προβλεπομένων για τους ασφαλισμένους του δημοσίου τομέα, περί προαιρετικής συνέχισης της ασφάλισής τους, και για τους ασφαλισμένους του ιδιωτικού τομέα.

(άρθρα 36-37)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

1. Αναφορικά με τις εισφορές μισθωτών και εργοδοτών προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

- Το συνολικό ποσοστό εισφοράς κύριας σύνταξης ασφαλισμένου μισθωτού και εργοδότη ορίζεται από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου σε 20% επί των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων, με εξαίρεση τις κοινωνικού χαρακτήρα έκτακτες παροχές λόγω γάμου, γεννήσεως τέκνων, θανάτου και βαριάς αναπηρίας. Το ποσοστό αυτό κατανέμεται κατά 6,67% σε βάρος των ασφαλισμένων και κατά 13,33% σε βάρος των εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένου από 1-1-2017 και του Δημοσίου και των ν.π.δ.δ. υπό των προβλεπόμενων επιφυλάξεων.

- Θεσπίζεται ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών για τον υπολογισμό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς των μισθωτών και των εργοδοτών, το οποίο είναι ίσο με το δεκαπλάσιο του ποσού που αντιστοιχεί στον εκάστοτε προβλεπόμενο κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.

Τούτο εφαρμόζεται και επί πολλαπλής μισθωτής απασχόλησης ή έμμισθης εντολής όσον αφορά στην εισφορά ασφαλισμένου.

- Στην περίπτωση που ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών κλάδου σύνταξης ασφαλισμένου και εργοδότη υπερβαίνουν ή υπολείπονται των ποσοστών 6,67% και 13,33%, αναπροσαρμόζονται ετησίως, ισόποσα και σταδιακά από 1-1-2017 ώστε από 1-1-2020 να διαμορφωθούν στα αντίστοιχα ποσοστά. Προβλέπονται συγκεκριμένες κατηγορίες ασφαλισμένων, για τους οποίους οι ασφαλιστικές εισφορές εργαζομένων και εργοδοτών δεν αναπροσαρμόζονται.

- Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νομοσχεδίου η εισφορά που προβλέπεται στους ν.248/1967, ν.1989/1991, στην Φ.146/1/10978/1969 κ.λπ. καταργείται.

- Θεσπίζεται η υποχρεωτική ταυτόχρονη καταβολή μισθού, ασφαλιστικών εισφορών και φόρου μισθωτών υπηρεσιών μέσω τραπεζών.

(άρθρο 38)

2. Ως προς τις εισφορές αυτοαπασχολουμένων (βλ. Ο.Α.Ε.Ε.) και ελεύθερων επαγγελματιών (βλ. Ε.Τ.Α.Α.) προβλέπονται κατά βάση τα εξής:

- Ορίζεται ότι από 1-1-2017 το ποσοστό της μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τον κλάδο της κύριας σύνταξης, που καταβάλλουν τα πρόσωπα, παλαιοί και νέοι ασφαλισμένοι κατά τη διάκριση του ν. 2084/1992, τα οποία υπάγονται ή θα υπάγονταν σύμφωνα με τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις, όπως ίσχυαν ως την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε., ανέρχεται μηνιαίως σε ποσοστό 20%.
- Από 1-7-2016 τα ένημα υπέρ τα κοινωνικής ασφάλισης για τα δικηγόρους, συμβολαιογράφους, δικαστικούς επιμελητές και υποθηκοφύλακες, καθώς και οι αναλογικές εισφορές υπέρ των Τομέων Ασφάλισης, Πρόνοιας και Υγείας Συμβολαιογράφων του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) επί των αναλογικών δικαιωμάτων από τη σύνταξη συμβολαίων που προβλέπονται στο ν. 2830/2000, καταργούνται. Τα καταργούμενα ποσοστά επί των αναλογικών δικαιωμάτων των Συμβολαιογράφων στα κρατικά – τραπεζικά συμβόλαια προσαυξάνουν αντιστοίχως τα ποσοστά υπέρ του οικείου Συμβολαιογραφικού Συλλόγου.
- Ασφαλισμένοι με συμπληρωμένα 40 χρόνια ασφάλισης, κατόπιν αιτήσεώς τους μπορούν να καταβάλουν, μειωμένη κατά το ήμισυ, ασφαλιστική εισφορά, παραιτούμενοι από την προσαύξηση της σύνταξής τους ως προς τα επόμενα έτη ασφάλισης. **(άρθρο 39)**

3. Ως προς τις εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ προβλέπονται τα κάτωθι:

- Οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι βάσει των γενικών ή ειδικών ή καταστατικών διατάξεων του ΟΓΑ, όπως ίσχυαν έως την έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νόμου, ασφαλιζόνταν ως αυτοαπασχολούμενοι στην ασφάλιση του κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών του ΟΓΑ, καταβάλλουν από 1-1-2017 ανεξαρτήτως του χρόνου υπαγωγής στην κοινωνική ασφάλιση, ασφαλιστική εισφορά στον κλάδο κύριας σύνταξης επί του εισοδήματός τους, όπως αυτό καθορίζεται με βάση το καθαρό φορολογητέο εισόδημα από την ασκούμενη αγροτική δραστηριότητα και κάθε άλλη δραστηριότητα που υπάγεται στην ασφάλιση του ΟΓΑ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.
- Από 1-1-2017 και εφεξής οι υφιστάμενες ασφαλιστικές κατηγορίες καταργούνται.
- Το κατώτατο ασφαλιστέο μηνιαίο εισόδημα ορίζεται ως το ποσό που αναλογεί στο 70% του εκάστοτε προβλεπόμενου κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών.
- Το ύψος τους μηνιαίας ασφαλιστικής εισφοράς για τους ασφαλισμένους αγρότες ορίζεται από την 1-1-2022 σε ποσοστό 20%, αυξανόμενο σταδιακά από την 1.7.2015 έως την 1-1-2022 κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.
- Από 1-1-2017 οι ασφαλισμένοι του ΟΓΑ στο Λογαριασμό Αγροτικής Εστίας του ΟΓΑ καταβάλλουν εισφορά υπέρ αυτού, καταργούμενης της κρατικής επιχορήγησης. Η εισφορά βαρύνει τον ασφαλισμένο και

συνεισπράττεται με τις εισφορές για τον κλάδο σύνταξης. Το ποσοστό υπολογισμού της εισφοράς ορίζεται στο 0,25% επί του ασφαλιστέου εισοδήματος. **(άρθρο 40)**

4. Ορίζονται τα ποσοστά των ασφαλιστικών εισφορών υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων ως εξής:

- Για τους μισθωτούς και τους λοιπές κατηγορίες που υπάγονται στον ΕΟΠΥΥ το ποσοστό ορίζεται σε 7,10% επί των πάσης φύσεως αποδοχών τους

- Για τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους αυτοαπασχολούμενους και τους ασφαλισμένους στον ΟΓΑ, το ποσοστό ορίζεται σε 6,95% επί του ασφαλιστέου εισοδήματός τους (με μεταβατική περίοδο σταδιακής αύξησης ποσοστών). **(άρθρο 41)**

5.α. Προβλέπεται η έκδοση ειδικού παραβόλου αγοράς ασφαλιστικών εισφορών αγρογατών στο οποίο περιλαμβάνεται το ποσό τις εισφοράς υπέρ του ΕΦΚΑ. Με κ.υ.α. ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την προσμέτρηση των δαπανών που προκύπτουν από το παράβολο στα έξοδα των αγροτών για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματός της.

β. Προβλέπεται καταβολή ανά τακτικά περιοδικά διαστήματα των ασφαλιστικών εισφορών των ασφαλισμένων που υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ, του ΕΤΑΑ και του ΟΓΑ. **(άρθρα 42-43)**

6. Ως προς τις εισφορές υγειονομικής περίθαλψης συνταξιούχων ορίζονται κατά βάση τα κάτωθι:

- Από την 1-7-2016 η εισφορά υγειονομικής περίθαλψης υπέρ ΕΟΠΥΥ για παροχές ασθενοείας σε είδος των συνταξιούχων καθορίζεται σε 6% και υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου ποσού κύριας σύνταξης αφού αφαιρεθεί το ποσό που αντιστοιχεί στην ειδική εισφορά συνταξιούχων κύριας ασφάλισης υπέρ ΑΚΑΓΕ κατά το άρθρο 149 του ν. 3655/2008.

- Από την 1-1-2016 παρακρατείται εισφορά 6% υπέρ ΕΟΠΥΥ από τις επικουρικές συντάξεις, υπολογιζόμενης επί του καταβαλλόμενου ποσού κύριας σύνταξης όπως στην ανωτέρω περίπτωση. **(άρθρο 44)**

7.α. Θεσπίζεται κοινό μητρώο των υπόχρεων καταβολής ασφαλιστικών εισφορών και φόρου εισοδήματος.

β. Προβλέπεται η δυνατότητα θέσπισης με προεδρικό διάταγμα αντικειμενικού συστήματος τεκμαρτού υπολογισμού εισφορών. **(άρθρα 45-46)**

8. Ορίζεται ότι η χορήγηση παροχών από το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.) και τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού, χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τις καταθέσεις των μετόχων και από τα περιουσιακά στοιχεία των ταμείων. Αποκλείεται οποιαδήποτε μεταφορά πόρων από τον κρατικό προϋπολογισμό, με εξαίρεση τους πόρους

έκτακτης χρηματοδότησης των μερισμάτων των εν δυνάμει μερισματούχων κ.λπ. **(άρθρο 47)**

9. Ως προς το Μ.Τ.Π.Υ. προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι:

- Καθιερώνεται νέος τρόπος υπολογισμού του μηνιαίου μερίσματος των μετόχων του Μ.Τ.Π.Υ.
- Αναπροσαρμόζονται τα μερίσματα όσων έχουν εξέλθει της υπηρεσίας μέχρι την προηγούμενη της δημοσίευσης του υπό ψήφιση νόμου, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα.
- Καταργείται κάθε διάταξη που προβλέπει κατώτατο όριο μερίσματος.
- Προβλέπεται η χορήγηση εφάπαξ βοηθήματος για μετόχους που δεν έχουν συμπληρώσει το ελάχιστο όριο συμμετοχής για χορήγηση μηνιαίου μερίσματος (εφάπαξ επιστροφή των ατομικών τους κρατήσεων κατά τα ειδικώς οριζόμενα).
- Προβλέπεται ο περιορισμός των προσώπων που δικαιούνται μέρισμα.

(άρθρο 48)

10. Στους πόρους του ΕΦΚΑ συμπεριλαμβάνονται τα ποσά των επιβληθέντων προστίμων για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας και το 20% των εσόδων από την εκποίηση και εκμετάλλευση ακινήτων του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. κ.λπ. **(άρθρο 49)**

11. Επεκτείνεται η προσωπική ευθύνη των διοικούντων προσώπων στις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας του άρθρου 3 του ν. 4174/2013 προς τους εργαζόμενους, οι οποίες πηγάζουν από συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας και έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες και μη παραγεγραμμένες. **(άρθρο 50)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

1.α. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Φ.Κ.Α.», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λειτουργεί από 1.1.2017 ως φορέας κύριας κοινωνικής ασφάλισης, στον οποίο εντάσσονται αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς αυτής. Αναφέρονται οι φορείς που κατά την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων, εξακολουθούν να διατηρούν αυτοτελή νομική προσωπικότητα.

β. Σκοπός του Ε.Φ.Κ.Α. είναι η κάλυψη των υπακτέων στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. προσώπων για τους ασφαλιστικούς κινδύνους που προβλέπονται από την οικεία νομοθεσία. **(άρθρο 51)**

2. Παρέχεται εξουσιοδότηση, για την κατάρτιση του Οργανισμού του Ε.Φ.Κ.Α. με την έκδοση, μέχρι 31-12-2016, Προεδρικού Διατάγματος με το οποίο ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας του (διάρθρωση υπηρεσιών του σε

οργανικές μονάδες, σύσταση-συγχώνευση-κατάργηση υπηρεσιών στον Ε.Φ.Κ.Α., σύσταση θέσεων και κλάδων προσωπικού, κλπ). Επίσης, προβλέπεται η σύσταση Διοικητικών Επιτροπών, στα μέλη των οποίων καθορίζεται, με κ.υ.α αποζημίωση, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων.

(άρθρο 52)

3.α. Προσδιορίζονται οι φορείς, τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί ασφάλισης που εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. Μεταξύ άλλων περιέρχονται σε αυτόν και οι αρμοδιότητες που αφορούν στις συντάξεις του Δημοσίου Τομέα. Με κ.υ.α. καθορίζεται το ποσό του πάγιου πόρου υπέρ του ΚΑΠ-ΔΕΗ και το ύψος του ποσού κάθε άλλου πόρου υπέρ αυτού, το οποίο αποδίδεται στον Ε.Φ.Κ.Α. έναντι των παροχών σε χρήμα του Τμήματος Παροχών Πρόνοιας Ασφαλισμένων του πρώην Κ.Α.Π.-Δ.Ε.Η.

β. Ορίζονται τα πρόσωπα που υπάγονται εφεξής στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α.

(άρθρο 53-55)

4. Προβλέπονται οι πόροι του Ε.Φ.Κ.Α, τους οποίους αποτελούν:

- οι ασφαλιστικές εισφορές ασφαλισμένων και εργοδοτών,
- οι πρόσοδοι της περιουσίας του,
- η απόδοση των κεφαλαίων και αποθεματικών,
- κάθε άλλο έσοδο και πόρος που θεσμοθετείται υπέρ αυτού, καθώς και τα πάσης φύσεως έσοδα των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών (εισφορές, πρόσοδοι κ.λπ.).

(άρθρο 56)

5.α. Ορίζονται τα όργανα διοίκησης του Ε.Φ.Κ.Α (Διοικητής και Διοικητικό Συμβούλιο). Συστήνονται μια (1) θέση Διοικητή και δυο (2) θέσεις Υποδιοικητών.

β. Συστήνονται επίσης στον Ε.Φ.Κ.Α., Συμβουλευτικές Επιτροπές στις οποίες εκπροσωπούνται οι συνδικαλιστικές και εργοδοτικές οργανώσεις και επιστημονικοί φορείς και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες αυτών.

γ. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Διοικητή και του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Φ.Κ.Α.

δ. Συνιστώνται στο γραφείο του Διοικητή και των Υποδιοικητών του Ε.Φ.Κ.Α. συνολικά επτά (7) θέσεις ειδικών συμβούλων-συνεργατών, η πλήρωση των οποίων δύναται να γίνει και με απόσπαση υπαλλήλων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

(άρθρα 57-61)

6. Προβλέπεται η Διοικητική Οργάνωση του Ε.Φ.Κ.Α., και ορίζονται οι αρμοδιότητες και ο σκοπός των οργανικών του μονάδων.

(άρθρα 62-69)

7. Καθορίζεται η περιουσία του Ε.Φ.Κ.Α., οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του αναφορικά με αυτή, καθώς και η διαδικασία κτήσης τους. Ειδικότερα προβλέπεται ότι στον Ε.Φ.Κ.Α., ως καθολικό διάδοχο των εντασσόμενων σε αυτόν φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, περιέρχεται αυτοδικαίως το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού των εντασσόμενων σε αυτόν φορέων και η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, ενώ

ο Ε.Φ.Κ.Α. υπεισέρχεται στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις αυτών. Η μεταβίβαση της περιουσίας γίνεται χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου. **(άρθρο 70)**

8.α. Ρυθμίζονται θέματα στελέχωσης του Ε.Φ.Κ.Α. με μεταφορά ή απόσπαση προσωπικού από τους εντασσόμενους φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι όλες οι κενές οργανικές θέσεις των εντασσόμενων φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, πλην εκείνων της Γενικής Διεύθυνσης Χορήγησης Συντάξεων Δημοσίου Τομέα, καταργούνται από την ημερομηνία ένταξής τους στον Ε.Φ.Κ.Α., εκτός εάν έχει προκηρυχθεί η πλήρωσή τους.

β. Όσον αφορά την άσκηση αρμοδιοτήτων που αφορούν στις συντάξεις του Δημοσίου Τομέα, η δυνατότητα και η διαδικασία απόσπασης στον Ε.Φ.Κ.Α. προσωπικού που υπηρετεί στην ανωτέρω Γενική Διεύθυνση παρέχεται από 1-1-2017, κατόπιν σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου υπαλλήλου. Ο χρόνος υπηρεσίας των ανωτέρω υπαλλήλων που θα αποσπασθούν στον Ε.Φ.Κ.Α. λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας που διανύεται στο Υπουργείο Οικονομικών. Διατηρούν Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι διατηρούν το βαθμολογικό, μισθολογικό και ασφαλιστικό καθεστώς του φορέα προέλευσής τους.

γ. Παρέχονται εξουσιοδοτήσεις για τη ρύθμιση ζητημάτων λειτουργίας των Φορέων που δεν εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α., για την άσκηση των μη ασφαλιστικών τους αρμοδιοτήτων, όπως ο καθορισμός του προσωπικού που θα παραμείνει στο Ν.Α.Τ. και τον Ο.Γ.Α., η διάρθρωση των υπηρεσιών τους, οι αρμοδιότητες των οργανικών τους μονάδων, οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι αυτών κ.λπ. **(άρθρα 71-73)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

1. Τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 4052/2012 για το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.), στα εξής κατά βάση σημεία:

- Μετονομάζεται το Ε.Τ.Ε.Α. σε «Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών» αποκαλούμενο εφεξής «Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.» και τροποποιείται αντιστοίχως ο σκοπός λειτουργίας του.
- Συγκροτείται εφεξής από δύο (2) κλάδους: **i)** τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης και **ii)** τον κλάδο εφάπαξ παροχών, στους οποίους παρακολουθούνται αυτοτελώς οι εισφορές και οι παροχές ανά εντασσόμενο ταμείο, τομέα, κλάδο και λογαριασμό Πρόνοιας.
- Παρατίθενται τα εντασσόμενα ταμεία, τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί πρόνοιας, τα ασφαλιστέα στο ταμείο πρόσωπα, οι πόροι, το οικονομικό σύστημα λειτουργίας και ο χρόνος ασφάλισης για τον κλάδο επικουρικής ασφάλισης και για τον κλάδο εφάπαξ παροχών.
- Μειώνονται κατά δύο (2) μέλη η σύνθεση του Δ.Σ. του Ε.Τ.Ε.Α. οριζόμενη εννεαμελής (από ενδεκαμελής που είναι σήμερα).

- Καταργούνται από την ημερομηνία ένταξής τους στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. τους οι κενές οργανικές θέσεις των εντασσόμενων φορέων εκτός εάν έχει προκηρυχθεί η πλήρωσή τους.

- Παρέχεται η δυνατότητα ανάθεσης σε εξωτερικούς αναδόχους του έργου κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων για την περάτωση των οικονομικών χρήσεων των εντασσόμενων φορέων πρόνοιας για την περίοδο έως 31-12-2016. **(άρθρα 74-85)**

2. Συνιστάται ν.π.ι.δ. με την επωνυμία Ταμείο Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.) με αντικείμενο την εγγυοδοσία και πιστοδοσία των ασφαλισμένων στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. και έναρξη λειτουργίας από την 1-1-2017. Διοικείται από πενταμελή Διοικούσα Επιτροπή στα μέλη της οποίας προβλέπεται αμοιβή βάσει σχετικής κ.υ.α. Σε αυτό μεταφέρονται οι πάσης φύσεως αρμοδιότητες, οι πρόσοδοι, το προσωπικό της Δ/σης Δ' Εγγυοδοσίας και Πιστοδοσίας του τομέα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. κ.λπ. **(άρθρα 86-90)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

1. Αναφέρονται τα ειδικά προνοιακά επιδόματα που καταβάλλονται στους ανασφάλιστους υπερήλικες και στους συνταξιούχους γήρατος, αναπηρίας και θανάτου. Η δαπάνη χορήγησής τους βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό. **(άρθρο 91)**

2. Τροποποιείται το υφιστάμενο πλαίσιο χορήγησης του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ) στα εξής κατά βάση σημεία:

- Προβλέπεται χρονικός περιορισμός καταβολής του (από 1-1-2016 έως και 31-12-2019) στους αναφερόμενους συνταξιούχους – δικαιούχους, καθώς από 1-1-2020 καταργείται.

- Τίθενται νέα εισοδηματικά κριτήρια χορήγησής του.

- Επαναπροσδιορίζονται τα εισοδηματικά όρια από συντάξεις και λοιπές παροχές για την καταβολή του επιδόματος (π.χ. το ποσό των 230 ευρώ το λαμβάνουν όσοι έχουν εφεξής εισόδημα έως 7.216 ευρώ, αντί έως 7.715,65 ευρώ που ισχύει σήμερα).

- Παρέχεται η δυνατότητα, με κ.υ.α., αναπροσαρμογής των εισοδηματικών κριτηρίων, καθώς και των ποσών του επιδόματος προκειμένου αυτά να βαίνουν κάθε έτος μειούμενα με σκοπό τη μείωση της προκαλούμενης δαπάνης μέχρι την ολοκληρωτική κατάργηση της παροχής. **(άρθρο 92)**

3.α. Επανακαθορίζεται το είδος του παρεχόμενου βοηθήματος (επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης αντί σύνταξης που ισχύει σήμερα) που καταβάλλεται εφεξής στους ανασφάλιστους υπερήλικες, καθώς και τα κριτήρια χορήγησής του (καταβάλλεται σε όσους διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα 15 έτη από 20 έτη που ισχύει σήμερα, κ.λπ.).

β. Ορίζεται σε 360 ευρώ το πλήρες ποσό (στο ύψος αυτό ανέρχεται και σήμερα) του εν λόγω μηνιαίου επιδόματος το οποίο δύναται να

αναπροσαρμόζεται ο τρόπος καθορισμού των απαιτούμενων δικαιολογητικών χορήγησής του κ.λπ. **(άρθρο 93)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

1.α. Τίθενται κανόνες που ρυθμίζουν την κρίση των αιτήσεων συνταξιοδότησης που είναι είτε εκκρεμείς είτε θα κατατεθούν στο μέλλον (προβλέπεται η καταβολή προσωπικής διαφοράς σε περίπτωση που από τον οριζόμενο με τον υπό ψήφιση νόμο τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, τα ποσά συντάξεων υπολείπονται κατά ποσοστό άνω του 20% του ποσού της σύνταξης που θα εκδιδόταν με το προϊσχύον καθεστώς) και προσδιορίζονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες καταβάλλονται από τον ΕΦΚΑ είτε αθροιστικά είτε χωριστά συντάξεις ενταχθέντων σε αυτών φορέων προς συνταξιούχους.

β. Προβλέπεται η κατάργηση από 1-1-2016: **i)** της Ειδικής Προσαύξησης του Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) και **ii)** του Κλάδου Μονοσυνταξιούχων του Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (ΤΣΑΥ), οι οποίοι αποκτούν, κατά τα οριζόμενα, δικαίωμα προσαύξησης της σύνταξής τους, το ύψος της οποίας θα προσδιοριστεί με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατά την διαδικασία που περιγράφεται.

(άρθρο 94)

2. Ορίζεται εικοσαετής παραγραφή για τα είδη των αναφερόμενων οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης που εντάσσονται στον ΕΦΚΑ και παρέχονται εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση των Κανονισμών που απαιτούνται για την οργάνωση και λειτουργία του ΕΦΚΑ. **(άρθρο 95)**

3. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται ρυθμίσεις σχετικά με την καταβολή της επικουρικής σύνταξης από το Ε.Τ.Ε.Α. και ενδεικτικά: θεσπίζεται αυτόματος μηχανισμός εξισορρόπησης για την περίπτωση ελλειμμάτων που αποκλείει απολύτως κάθε αναπροσαρμογή των συντάξεων ενώ παρέχεται και δυνατότητα χρήσης περιουσιακών στοιχείων των Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης, ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της επικουρικής σύνταξης για τους ασφαλισμένους: **i)** από την 1-1-2014 και εφεξής και **ii)** μέχρι τις 31-12-2013 οι οποίοι καταθέτουν αίτηση συνταξιοδότησης από την 1-1-2015 και εντεύθεν, η αναπροσαρμογή των ήδη καταβαλλόμενων επικουρικών συντάξεων κατά τις διατάξεις του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, εφόσον το άθροισμα κύριας και επικουρικής σύνταξης υπερβαίνει το ποσό των χιλίων τριακοσίων (1.300) ευρώ (τα στοιχεία αυτά αποτυπώνονται για κάθε ασφαλισμένο από τη 1-1-2018), πέραν του οποίου δεν επιτρέπεται άλλη μείωση, εφόσον κύρια και επικουρική σύνταξη ανέρχονται αθροιστικά σε 1.300 ευρώ, το δε υπερβάλλον ποσό και έως τα 1.300 ευρώ, καταβάλλεται ως προσωπική διαφορά, ενώ καταργούνται και τα προβλεπόμενα κατώτατα όρια επικουρικών συντάξεων κ.λπ. **(άρθρο 96)**

4. Τίθενται μεταβατικές διατάξεις και ορίζονται κατά βάση:

i) Τα ποσά της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο ΕΤΕΑΕΠ για το χρονικό διάστημα από 1-6-2016 και μέχρι την 31-5-2019 όλων των κατά περίπτωση ασφαλισμένων (μισθωτών, αυταπασχολούμενων, ελευθέρων επαγγελματιών) πριν και μετά την 1-1-1993 τόσο για τον ασφαλισμένο όσο και για τον εργοδότη, καθώς και από 1-6-2019 και μέχρι την 31-5-2022, τα οποία ποσά, μετά το πέρας της εξαετίας, επανέρχονται στο ύψος που ίσχυε κατά την 31-12-2015. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δύνανται να μειώνεται αναλόγως, εντός των ανωτέρω τριετιών, το ύψος των εισφορών των ασφαλισμένων μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων, ανάλογα με την αύξηση της εισπραξιμότητας αυτών.

ii) Τα ισχύοντα για τον τρόπο καθορισμού του ποσού της σύνταξης των ασφαλισμένων στον ΟΓΑ αναλόγως του χρονικού διαστήματος κατάθεσης της σχετικής αίτησης συνταξιοδότησης.

iii) Η έκδοση των σχετικών διαπιστωτικών πράξεων για την παύση της λειτουργίας των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, για την μεταφορά των αρμοδιοτήτων τους στον τελευταίο, για την κατάργηση των θέσεων των επικεφαλής αυτών και των οικείων Διοικητικών τους Συμβουλίων, ο τρόπος επιλογής και διορισμού του Διοικητή στον ΕΦΚΑ οι αρμοδιότητές του κατά το μεταβατικό διάστημα, η συγκρότηση του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου, η μηνιαία αποζημίωσή τους και λοιπά οργανωτικά και οικονομικά θέματα του ΕΦΚΑ.

iv) Η στελέχωση του ΕΦΚΑ με μεταφορά προσωπικού σε αυτόν από τους εντασσόμενους φορείς, καθώς και η δυνατότητα μεταφοράς ολόκληρων οργανικών μονάδων τους σε αυτόν. Στους μεταφερόμενους υπαλλήλους περιλαμβάνονται και οι υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής και της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, που αποσπώνται, κατανέμονται και τοποθετούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, οι οποίοι λαμβάνουν, πέραν των αποδοχών της οργανικής τους θέσης και επιμίσθιο, που θα καθοριστεί με απόφαση των ανωτέρω Υπουργών, υπό τους οριζόμενους περιορισμούς. Καθορίζονται ακόμη οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την τοποθέτηση των μεταφερόμενων υπαλλήλων σε θέσεις ευθύνης, θέματα Υπηρεσιακών Συμβουλίων κ.λπ. **(άρθρα 97-101)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Ρυθμίζονται λοιπά ζητήματα κοινωνικοασφαλιστικού περιεχομένου και κατά βάση τα εξής:

1. Θεσπίζεται προαιρετική μηνιαία εισφορά ύψους 0,50 ευρώ, που παρακρατείται από τις καταβαλλόμενες κύριες συντάξεις και αποδίδεται στον Λογαριασμό Κοινωνικής Πολιτικής, για την οικονομική ενίσχυση

Ομοσπονδιών και Σωματείων Συνταξιούχων, κατά τα ειδικώς οριζόμενα.

(άρθρο 102)

2. Η άτοκη επιστροφή στους δικαιούχους εισφορών που έχουν εισπραχθεί αχρεωστήτως (σήμερα προβλέπεται επιτόκιο 5%) κατά την οριζόμενη διαδικασία και πλην της αναφερόμενης περίπτωσης.

(άρθρο 103)

3. Ορίζεται για τις αναφερόμενες περιπτώσεις φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης που επιχορηγούνται από τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, προθεσμία για την καταβολή των ασφαλιστικών τους εισφορών.

Χορηγείται στην Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε.» ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου και έως την 31-12-2016 κατά τα ειδικώς οριζόμενα.

(άρθρα 105-106)

4. Τίθενται οι σωρευτικές προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για:

i) Τον χαρακτηρισμό ως ανεπίδεκτων εισπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ), ορίζονται τα όργανα και η διαδικασία καταχώρισης των επιδεκτικών και ανεπίδεκτων εισπραξης απαιτήσεων, οι έννομες συνέπειες από την καταχώριση των ανεπίδεκτων εισπραξης και το χρονικό διάστημα επέλευσής τους καθώς και η, υπό προϋποθέσεις, δυνατότητα επαναχαρακτηρισμού τους ως εισπραξιμων, ενώ παρέχονται και εξουσιοδοτήσεις για την ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με την διαδικασία καταχώρισης των ανεπίδεκτων εισπραξης οφειλών, τα σχετικά κριτήρια, προϋποθέσεις κ.λπ.

ii) Την δυνατότητα διαγραφής ληξιπρόθεσμων οφειλών προς ΦΚΑ που έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες εισπραξης, ενώ ορίζονται και οι αποκλειστικές κατηγορίες οφειλών στις οποίες πρέπει να εμπίπτουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς ΦΚΑ που δεν έχουν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες εισπραξης και μπορούν αντίστοιχα να διαγραφούν.

(άρθρα 107-110)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 4 του π.δ.370/1987, όπως ισχύει και παρέχεται η δυνατότητα στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος, από το βαθμό του Πυροσβέστη μέχρι το βαθμό του Πυραγού Γενικών Υπηρεσιών, που καταλαμβάνεται από το προβλεπόμενο από τις κείμενες διατάξεις όριο ηλικίας (55^ο) έτος να ζητήσει με αίτησή του να παραμείνει στην ενεργό υπηρεσία έως δύο (2) επιπλέον έτη μετά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας.

(άρθρο 111)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

α. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ν.π.δ.δ.) υπό την επωνυμία «Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδος» (εφεξής ΣΚΛΕ), το οποίο υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β. Ορίζονται οι σκοποί σύστασης του (διαφύλαξη και προαγωγή των εργασιακών, οικονομικών, ασφαλιστικών, συνδικαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών, συμβολή στη βελτίωση της εκπαίδευσης στην κοινωνική εργασία κ.λπ.).

γ. Καθορίζονται, με π.δ/γμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, οι κατηγορίες των μελών του ΣΚΛΕ, οι διαδικασίες εγγραφής, οι πόροι και τα όργανα διοίκησης του Συνδέσμου, η σύσταση και λειτουργία των Περιφερειακών / Τοπικών Τμημάτων του ΣΚΛΕ, η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή και οι θέσεις προσωπικού, περιουσιακά ζητήματα του Συνδέσμου κ.λπ.

(άρθρα 112 και 113)

ΜΕΡΟΣ Β: Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων.

1. Τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ, ν. 4172/2013) ως ακολούθως:

α. Καθορίζονται νέα κλίμακα και ποσοστά φόρου της κλίμακας εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, με διατήρηση στο 22% του φορολογικού συντελεστή για εισοδήματα έως 20.000 ευρώ, διαμόρφωση δύο ενδιάμεσων κλιμακίων εισοδήματος (από 20.001-30.000 ευρώ με φορολογικό συντελεστή 29% και από 30.001-40.000 ευρώ με φορολογικό συντελεστή 37%) και αύξηση του ανώτερου φορολογικού συντελεστή στο 45% (από 42%), ο οποίος θα εφαρμόζεται για τα άνω των 40.001 ευρώ ποσά (αντί άνω των 42.000 ευρώ που ισχύει).

β. Η προβλεπόμενη μείωση του φόρου αναπροσαρμόζεται στο ποσό των 2.000 για εισοδήματα έως 20.000 ευρώ (από 2.100 που ισχύει για εισοδήματα έως 21.000 ευρώ), ενώ για εισοδήματα άνω των 20.000 ευρώ το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά 10 ευρώ / 1.000 ευρώ φορολογητέου εισοδήματος από μισθούς και συντάξεις (αντί κατά 100 ευρώ / 1.000 ευρώ για εισοδήματα άνω των 21.000 ευρώ).

γ. Ορίζεται ότι οι άμεσες ενισχύσεις του πρώτου πυλώνα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, με εξαίρεση τις πράσινες και τις συνδεδεμένες, αποτελούν κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα.

δ. Ορίζεται, επίσης, ότι τα εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται με την κλίμακα για μισθωτή εργασία και συντάξεις, αφού προστεθούν στα ποσά από τις εν λόγω αιτίες, ενώ τα εισοδήματα από ατομική αγροτική επιχείρηση, φορολογούνται αυτοτελώς με βάση την ίδια κλίμακα (μισθωτής εργασία και συντάξεων). Η μείωση φόρου δεν εφαρμόζεται στα

εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα, ενώ εφαρμόζεται για τα εισοδήματα από ατομική αγροτική επιχείρηση.

ε. Αυξάνεται ο συντελεστής φορολόγησης των μερισμάτων και της συνακόλουθης παρακράτησης από το 10% στο 15%.

Επανακαθορίζεται, επίσης, η κλίμακα φορολόγησης του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία [για εισοδήματα μέχρι 12.000 ευρώ ο φορολογικός συντελεστής ορίζεται στο 15% (από 11%), για εισοδήματα από 12.001 – 35.000 ευρώ στο 35% (από 33%), ενώ θεσπίζεται και νέο κλιμάκιο εισοδήματος για εισοδήματα από 35.001 ευρώ άνω για τα οποία ο φορολογικός συντελεστής ορίζεται στο 45% (ενώ και για αυτά ίσχυε συντελεστής 33%)].

στ. Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης που επιβάλλεται στα εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ ενσωματώνεται στον ΚΦΕ και υπολογίζεται πλέον βάσει της οριζόμενης κλίμακας και όχι επί του συνολικού ποσού. Οι συντελεστές της εισφοράς κυμαίνονται από 2,2% (για το κλιμάκιο εισοδήματος από 12.001-20.000) έως 10% (για το μέρος του εισοδήματος που υπερβαίνει τα 220.000 ευρώ).

Οι προαναφερόμενες τροποποιήσεις - συμπληρώσεις του ΚΦΕ εφαρμόζονται για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και επόμενα, ενώ η παρακράτηση της ειδικής εισφοράς από τους μισθούς και τις συντάξεις με την νέα κλίμακα αρχίζει να πραγματοποιείται από τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου και εξής. **(άρθρο 114)**

2.α. Καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4346/2015 αναφορικά με την επιβολή, υπέρ του Δημοσίου, ειδικού τέλους πέντε λεπτών (0,05) του ευρώ ανά στήλη κάθε παιγνίου της ΟΠΑΠ Α.Ε.

β. Αυξάνεται η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου σε 35% από 30% που ισχύει στα έσοδα επί του μικτού κέρδους που αφορά σε ποσά τα οποία προέρχονται από την εκμετάλλευση της δραστηριότητας τυχερών παιγνίων του κατόχου της σχετικής άδειας. **(άρθρο 115)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται, σύμφωνα με τα αρμόδια Υπουργεία, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη, από την:

α) καταβολή αμοιβής στα μέλη των συλλογικών οργάνων διοίκησης του ΕΣΥΚΑ, για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις αυτών. Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής δεν μπορεί να προσδιορισθεί, διότι εξαρτάται από την έκδοση της σχετικής κ.υ.α. **(άρθρο 3)**

β) θέσπιση επιμισθίου για τους μεταφερόμενους υπαλλήλους από τις Γενικές Γραμματείες Δημοσιονομικής Πολιτικής και Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών στον ΕΦΚΑ, το ύψος του οποίου θα καθοριστεί με κοινή υπουργική απόφαση. **(άρθρο 101)**

2. Ετήσια μείωση των εσόδων του Δημοσίου, από την κατάργηση του ειδικού τέλους πέντε λεπτών (0,05) του ευρώ, ανά στήλη, κάθε παιγνίου της ΟΠΑΠ ΑΕ, το ύψος της οποίας εκτιμάται στο ποσό των **210 εκατ. ευρώ** περίπου. (άρθρο 115 παρ.1)

3. Ετήσια αύξηση εσόδων, από τον επανακαθορισμό του φόρου εισοδήματος και της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης, το ύψος της οποίας εκτιμάται στο ποσό του **1,7 δις ευρώ**. (άρθρο 114)

4. Ετήσια αύξηση των εσόδων του Δημοσίου ύψους **56 εκατ. ευρώ** περίπου, από την αύξηση της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου (από 30% σε 35%) στα έσοδα επί του μικτού κέρδους από τα τυχερά παίγνια. (άρθρο 115 παρ.2)

II. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) (ν.π.δ.δ. μη επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό)

1. Δαπάνη ύψους **32 εκατ. ευρώ**, από την καταβολή θετικών προσωπικών διαφορών σε υφιστάμενους συνταξιούχους του Δημοσίου και του ΕΦΚΑ που θα προκύψουν από τον επανυπολογισμό των συντάξεων, η οποία θα προκληθεί στον προϋπολογισμό του έτους 2019. (άρθρα 14 και 33)

2. Ετήσια δαπάνη, από το 2019 και εφεξής ποσού **107 εκατ. ευρώ** περίπου, από τον επανακαθορισμό των κριτηρίων χορήγησης του επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης στους ανασφάλιστους υπερήλικες, η οποία για τα έτη 2016, 2017 και 2018 περιορίζεται στο ποσό των **68 εκατ. ευρώ, 81 εκατ. ευρώ και 94 εκατ. ευρώ** αντίστοιχα. (άρθρο 93)

3. Ετήσια δαπάνη ποσού **272 χιλ. ευρώ** περίπου, η οποία αναλύεται σε:
 - **200 χιλ. ευρώ**, από την καταβολή της μιας, κατ' επιλογή, σύνταξης σε άγαμη ή διαζευγμένη θυγατέρα, (άρθρο 22 παρ. 1)
 - **72 χιλ. ευρώ** περίπου, από τον υπολογισμό ως συντάξιμου χρόνου πραγματικής υπηρεσίας και του χρόνου προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας. (άρθρο 22 παρ. 4)

4. Ετήσια δαπάνη, από τον / την:
 - υπολογισμό του επιδόματος θέσης που κατείχε ο υπάλληλος περισσότερο χρόνο κατά τη διετία άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου οργανικής μονάδας, προκειμένου αυτό να ενσωματωθεί στο συντάξιμο μισθό, (άρθρο 22 παρ. 2)
 - αύξηση κατά δύο (2) έτη (από 3 σε 5) του χρονικού περιορισμού αναγνώρισης αναδρομικών οικονομικών δικαιωμάτων σε βάρος του Δημοσίου

που προκύπτουν κατά τον κανονισμό ή ανακαθορισμό της σύνταξης με βάση τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης, **(άρθρο 22 παρ. 9)**

- καταβολή μεγαλύτερου ύψους σύνταξης σε εργαζόμενο συνταξιούχο του Δημοσίου λόγω υπολογισμού του ποσού περικοπής της σύμφωνα με το ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη που ίσχυε την 31-12-2011. **(άρθρο 22 παρ. 3)**

5. Ετήσια εξοικονόμηση δαπάνης, από τον επανακαθορισμό του καθεστώτος της άμεσης συνταξιοδότησης των στρατιωτικών που έχουν συμπληρώσει δεκαπενταετή συντάξιμη υπηρεσία και απομακρύνονται αυτεπαγγέλτως από την υπηρεσία. **(άρθρο 22 παρ. 5)**

6. Ετήσια εξοικονόμηση δαπάνης, από το 2020 και εφεξής ποσού **900 εκατ. ευρώ** περίπου, από την κατάργηση του ΕΚΑΣ, η οποία για τα έτη 2016, 2017, 2018 και 2019 περιορίζεται σε **168 εκατ., 569 εκατ., 803 εκατ.** και **853 εκατ.** περίπου αντίστοιχα, από τον επανακαθορισμό κατά το αυστηρότερο των κριτηρίων χορήγησής του. **(άρθρο 92)**

7. Εξοικονόμηση από:

- τη μείωση της ετήσιας δαπάνης για τους νέους συνταξιούχους του Δημοσίου και του ΕΦΚΑ ύψους **21 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **101 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **222 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018 και **345 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019, **(άρθρα 7, 8, 28 και 30)**

- τη μείωση της ετήσιας δαπάνης οικογενειακών παροχών για τους νέους συνταξιούχους του ΕΦΚΑ ύψους **1 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **7 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **15 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018 και **21 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019, **(άρθρα 10 και 27)**

- τη μείωση της ετήσιας δαπάνης για συντάξεις λόγω θανάτου του Δημοσίου και του ΕΦΚΑ ύψους **11 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **59 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **122 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018 και **177 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019, **(άρθρα 12 και 27)**

- τη μείωση της ετήσιας δαπάνης για συντάξεις του Δημοσίου και του ΕΦΚΑ, λόγω της εφαρμογής ανωτάτου ορίου σύνταξης ύψους **22 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016 και **38 εκατ. ευρώ** για καθένα από τα έτη 2017 και 2018, **(άρθρα 13 και 27)**

- τη μη καταβολή αυξήσεων, κατά το έτος 2018, στους υφιστάμενους συνταξιούχους του Δημοσίου και του ΕΦΚΑ, ύψους **187 εκατ. ευρώ**, **(άρθρα 14 και 33)**

- τη μη καταβολή αυξήσεων σε υφιστάμενους συνταξιούχους του Δημοσίου και του ΕΦΚΑ, λόγω συμψηφισμού των αυξήσεων αυτών με τις αρνητικές προσωπικές διαφορές που θα προκύψουν από τον επανυπολογισμό των συντάξεων, ύψους **76 εκατ. ευρώ**, η οποία θα επέλθει στον προϋπολογισμό του έτους 2019. **(άρθρα 14 και 33)**

8. Ετήσια μελλοντική εξοικονόμηση, από την αύξηση του ορίου ηλικίας, για την καταβολή της σύνταξης σε πολιτικούς υπαλλήλους που απολύονται από το 65^ο στο 67^ο έτος της ηλικίας τους, **(άρθρο 22 παρ. 7)**

9. Αύξηση εσόδων ποσού **240 χιλ. ευρώ** περίπου, λόγω της καταβολής των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών για την αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου προσωρινής κράτησης ή φυλάκισης για το στρατιωτικό αδίκημα της ανυπακοής ή της ανυποταξίας. **(άρθρο 22 παρ. 4)**

III. Επί του προϋπολογισμού του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) (ν.π.δ.δ. μη επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό)

1. Απώλεια εσόδων για το έτος 2016 και κάθε ένα επόμενο έτος, ύψους **53 εκατ. ευρώ** λόγω κατάργησης της ειδικής προσαύξησης στις εισφορές του Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΤΣΜΕΔΕ) και του Κλάδου Μονοσυνταξιούχων του Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών (ΤΣΑΥ). **(άρθρο 94)**

2. Απώλεια εσόδων:

α) ύψους **26 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **53 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018, **57 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019 λόγω εναρμόνισης των ποσοστών εισφοράς. **(άρθρο 38)**

β) ύψους **20 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **39 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **37 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018, **36 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019 λόγω κατάργησης της εισφοράς που προβλέπεται στους ν. 248/1967, ν. 1989/1991 και στην Φ.146/1/10978/1969 και αντίστοιχη καταβολή εισφορών. **(άρθρο 38)**

γ) ύψους **19 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016 και **38 εκατ. ευρώ** για κάθε επόμενο έτος λόγω κατάργησης των ενσήμων υπέρ κοινωνικής ασφάλισης για τους δικηγόρους, δικαστικούς επιμελητές και υποθηκοφύλακες. **(άρθρο 39)**

3. Αύξηση εσόδων:

α) ύψους **23 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **24 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **25 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018, **26 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019 λόγω αύξησης του ανωτάτου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών, **(άρθρο 38)**

β) ύψους **136 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **137 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018, **138 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019 λόγω αλλαγής της βάσης υπολογισμού των εισφορών στους αυτοπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες (από το τεκμαρτό εισόδημα στο πραγματικό εισόδημα από την ασκούμενη δραστηριότητά τους), **(άρθρο 39)**

γ) ύψους **94 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **95 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **112 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018, **157 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019 από τις ρυθμίσεις ως προς τις εισφορές ασφαλισμένων στον ΟΓΑ. **(άρθρο 40)**

4. Ετήσια εξοικονόμηση δαπάνης της τάξης των **600 χιλ. ευρώ** περίπου, από τον περιορισμό δαπανών για αμοιβές Διοικητών, Υποδιοικητών, Προέδρων και Αντιπροέδρων, καθώς και των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων για τους εντασσόμενους φορείς. **(άρθρα 51-68)**

IV. Επί του κρατικού προϋπολογισμού και επί των προϋπολογισμών των Ασφαλιστικών Ταμείων

Εξοικονόμηση δαπάνης του κρατικού προϋπολογισμού, από τη μη καταβολή σύνταξης στο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος από το βαθμό του Πυροσβέστη μέχρι το βαθμό του Πυραγού Γενικών Υπηρεσιών, οι οποίοι συμπληρώνουν το προβλεπόμενο όριο ηλικίας (55^ο) έτος και παραμένουν στην ενεργό υπηρεσία για επιπλέον δύο (2) έτη, με ταυτόχρονη αύξηση των προϋπολογισμών των οικείων ασφαλιστικών ταμείων λόγω της συνέχισης καταβολής των αναλογουσών εισφορών. (άρθρο 111)

V. Επί του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (ν.π.δ.δ. επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό – Φορείς Γενικής Κυβέρνησης)

1. Απώλεια εσόδων, η οποία αναλύεται ως εξής:
  - ύψους **1 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **15 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **3 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018 από τις ρυθμίσεις ως προς τις ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης. (άρθρο 41)
  - ύψους **41 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **72 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **74 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018, **75 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019 από τις ρυθμίσεις ως προς τις εισφορές υγειονομικής περίθαλψης συνταξιούχων. (άρθρο 44)

2. Αύξηση εσόδων ύψους **22 εκατ. ευρώ** από το έτος 2018 έως το έτος 2019 από τις ρυθμίσεις ως προς τις ασφαλιστικές εισφορές υγειονομικής περίθαλψης. (άρθρο 41)

VI. Επί του προϋπολογισμού του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ) (ν.π.δ.δ. μη επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό)

1. Ενδεχόμενη δαπάνη από την ανάθεση κατάρτισης και έγκρισης οικονομικών καταστάσεων των εντασσόμενων στο Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. φορέων πρόνοιας σε εξωτερικούς αναδόχους, το ύψος της οποίας θα καθοριστεί με την έκδοση υπουργικής απόφασης. (άρθρο 85)
2. Εξοικονόμηση δαπάνης από:
  - α) τη μείωση της ετήσιας δαπάνης για τους νέους συνταξιούχους ως εξής: **5 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **27 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **43 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018 και **48 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019, (άρθρο 96)
  - β) τη μείωση της ετήσιας δαπάνης για τους υφιστάμενους συνταξιούχους λόγω αναπροσαρμογής των καταβαλλόμενων συντάξεων ως εξής: **174 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **291 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **284 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018 και **277 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019, (άρθρο 96)
  - γ) την εφαρμογή του αυτόματου μηχανισμού εξισορρόπησης, ύψους **36 εκατ. ευρώ** για το έτος 2019. (άρθρο 96)

3. Ετήσια εξοικονόμηση δαπάνης ύψους **234 χιλ. ευρώ** περίπου λόγω συγχώνευσης Φορέων Επικουρικής Ασφάλισης. (άρθρο 75)

4. Αύξηση εσόδων **173 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **351 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **362 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018 και **365 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019. (άρθρο 97)

VII. Επί των προϋπολογισμών των Φορέων Πρόνοιας

Εξοικονόμηση δαπάνης, η οποία εκτιμάται σε **97 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **6 εκατ. ευρώ** για το έτος 2017 και **15 εκατ. ευρώ** για καθένα από τα έτη 2018 και 2019, λόγω μείωσης της δαπάνης των απλήρωτων υποχρεώσεων για τις εφάπαξ παροχές στους συνταξιούχους. (άρθρο 35)

VIII. Επί του προϋπολογισμού του Μ.Τ.Π.Υ.

Εξοικονόμηση δαπάνης στον προϋπολογισμό του Μ.Τ.Π.Υ. από τη μείωση της ετήσιας δαπάνης για την καταβολή μερισμάτων ύψους **207 εκατ. ευρώ** για το έτος 2016, **208 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2017, **208 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2018, **209 εκατ. ευρώ** έως το έτος 2019. (άρθρο 48)

IX. Επί του προϋπολογισμού του Ταμείου Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.) (ν.π.ι.δ. μη επιχορηγούμενο από τον κρατικό προϋπολογισμό)

Ετήσια δαπάνη, από την καταβολή αμοιβής στα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., το ύψος της οποίας θα προσδιορισθεί κατά την έκδοση της σχετικής κ.υ.α. (άρθρο 87)

